

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 141. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890597333760.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Et Billede fra Gastelsvolden

Et Billede fra Castelsvolden blev sammen med *Fra et Vindue i Vartou* trykt første gang under titlen *To Billeder fra Kjøbenhavn*, af H.C.Andersen i *Gæa, æsthetisk Aarbog*, udg. af P.L.Møller, 1847, der udkom dec. 1846.

Eventyrets tilblivelse er ukendt, men kimen findes i O.T. i Ottos skildring af, hvad han og Vilhelm ser under deres spadseretur på Kastelsvolden: »Skildvagten ved Fængselsbygningen gaaer saa roligt op og ned; Solen skinner paa hans Bajonet. Hvor det minder mig om et nydeligt Digt af *Heine* [...] Her er romantisk smukt! til høire den levende Promenade og Udsigten over Sundet, til venstre den øde Plads, hvor de militaire Forbrydere blive skudte og tæt derved Fængeleet med Bjælkepalissader. Solskinnet kommer neppe ind af disse Vinduer. Dog kan Fangen vist see os, som spadserer paa Volden!« (21). Jvf. også erindringer om Odense Tugthus i MLE I 30.

Udover den inspiration A måske har faet fra Heinrich Heines *Mein Herz, mein Herz ist traurig* i *Buch der Lieder, Die Heimkehr* (1827), som der ovf. hentydes til, kan A have kendt motivet med fangen og den frie fugl fra J.L. Heibergs fabel *Sangfuglene* (1827), hvor svalen vinder en sangkonkurrence, fordi den har sunget ved et fængsel til trøst for fangerne.

228.2 *Castelsvolden*] omkring det københavnske fæstningsanlæg Kastellet eller Citadellet Frederikshavn, anlagt 1658-64 af Frederik III. Netop omkring 1840 blev Kastelsvolden en yndet promenade for københavnere og spadserestier anlagt; undtaget var dog adgangen til Kongens Bastion af hensyn til fangerne i arresthuset bag Kastelskirken. - **8** *det gittrede Hul*] foruden arresthuset, der rummede såvel statsfanger som »slaver«, civile og militære arrestanter, fungerede Kastellet 1817-47 som midlertidigt fængsel efter Tugt-, Rasp- og Forbedringshusets brand på Christianshavn. Hertil indrettedes to krudttårne, dog begge grundmurede og ikke i træ, i Dronningens og Grevens Bastion. Det er disse to fængsler, A hentyder til, idet de kunne ses på spadserestien, sandsynligvis specielt fængslet i Grevens Bastion, hvor der var 5 små vinduesåbninger, der kun lige tillod lyset at slippe ind. En del af »slaverne« var iøvrigt smedet i lænker og tillige 142 brændemærkede i panden. Slavestraffen afskaffedes 1.4.1851. - **21** *Jægernes*] 1814-48 var Kastellet hjemsted for Sjællandske og Jyske Jægerkorps, afløst i 1842 af 1. Jægerkorps, der var meget populært under navnet Kastelsjægerne. - **25** *Jægerhornets-*] horn brugt af jægerkorpset til signaler og march.